

* Central Library *

Please Consider the Environment Before Printing...

Date: 20/02/2025

Activity Name: Day Special

दिन विशेष

News Paper Name: आपलं महानगर

Page No. 04

सर्कस उद्योगाचे जनक विष्णुपंत छत्रे

विष्णुपंत छत्रे यांचा जन्म १८४६ मध्ये सांगली जिल्ह्यातील अंकलखोप येथे झाला. विष्णुपंतांचे वडील जमखंडी येथील संस्थानिकाकडे नोकरी करीत असल्याने त्यांचे कुटुंब अंकलखोप येथे राहत असे. वडिलांच्या आग्रहावरून छत्रे यांचे वयाच्या १६व्या वर्षी लग्न झाले. लग्नानंतर त्यांना रामदुर्ग राजवाड्यातील तबेल्यात नोकरी मिळाली. नंतर ते मध्य प्रदेशातील ग्वाल्हेर येथे गेले. तेथेही त्यांना राजवाड्यातील तबेल्यात नोकरी मिळाली. ग्वाल्हेर येथे घोडे प्रशिक्षक बाबा साहिब आप्पे यांनी त्यांना घोड्याचे पात्र, घोडे प्रशिक्षण पद्धती शिकवल्या. ग्वाल्हेर येथे उस्ताद हाथू खान यांच्याकडून त्यांनी हिंदुस्तानी शास्त्रीय संगीताचाही अभ्यास केला. १८५७ च्या राष्ट्रीय उठावाच्या काळात ते रामदुर्गचे भावे यांच्याकडे तीन वर्षे चाबूकस्वार म्हणून नोकरीस राहिले. विष्णुपंत छत्रे यांना आधुनिक भारतीय

सर्कसचे संस्थापक मानले जाते. त्यांची सर्कस कंपनी ग्रेट इंडियन सर्कस ही भारतातील पहिली सर्कस कंपनी होती. १८८७ मध्ये ग्रेट इंडियन सर्कसने केरळमधील थलासेरीला भेट दिली तेव्हा छत्रे मार्शल आर्ट्स ट्रेनर केलीरी कुंजिकन्नन यांना भेटले. या भेटीत केलीरी कुंजिकन्नन आणि छत्रे यांच्यात एक करार झाला. त्यानुसार केलीरी कुंजिकन्नन यांनी सर्कससाठी प्रशिक्षणार्थींना प्रशिक्षण देण्याचे मान्य केले आणि छत्रे यांनी त्यांना कामावर ठेवण्याचे मान्य केले. त्यामुळे देशातील पहिल्या सर्कस अकादमीची सुरुवात झाली. १८९० मध्ये सर्कसची जबाबदारी त्यांच्या भावाकडे सोपवल्यानंतर छत्रे शास्त्रीय संगीताचे गुरू उस्ताद रहमत खान यांच्यासोबत इंदूरमध्ये स्थायिक झाले. त्यांना मधुमेहाचा तीव्र आजार होता. २० फेब्रुवारी १९०५ रोजी त्यांचे इंदूर येथे निधन झाले.

Nashik Edition

Feb 20, 2025 Page No. 4

Powered by: erelego.com

LIBRARIAN
MR. U.D. MULANI
SND POLYTECHNIC
YEOLA-423401

Jagdamba Education Society's

PRINCIPAL
PROF. U.B. JADHAV
SND POLYTECHNIC
YEOLA-423401